

247.**Nařízení vlády republiky Československé
ze dne 8. srpna 1922,**

kterým se na Slovensku provádí zákon ze dne 3. března 1921, čís. 99 Sb. z. a n., o odpočivných a zaopatřovacích požitcích státních zaměstnanců a pozůstalých po nich.

HLAVA I.

Na základě článku I. zákona ze dne 3. března 1921, čís. 99 Sb. z. a n., a druhého odstavce §u 1 nařízení vlády republiky Československé ze dne 15. července 1921, čís. 234 Sb. z. a n., upravují se požitky bývalých státních zaměstnanců systému uherského a pozůstalých po nich s účinností od 1. ledna 1921, jak následuje:

§ 1.

Na osoby vyjmenované v článku I. zákona ze dne 3. března 1921, čís. 99 Sb. z. a n., včetně osob uvedených v §u 3 tohoto nařízení, pokud byly účastny výhod dle nařízení vlády ze dne 25. srpna 1921, čís. 298 Sb. z. a n., rozšiřuje se za podmínek v lit. a) a b) shora citovaného zákonného ustanovení uvedených s účinností od 1. ledna 1921 platnost některých ustanovení zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 2 Sb. z. a n. z r. 1920, podle zmocnění daného článkem X. téhož zákona, jakož i platnost zákona ze dne 7. října 1919, čís. 541 Sb. z. a n., s modifikacemi uvedenými v zákonu ze dne 3. března 1921, čís. 99 Sb. z. a n.

§ 2.

Platí tedy předpisy, jak uvedeno:

1. Normální odpočivné státního úředníka, soudce nebo státního učitele nesmí být vyměřeno částkou nižší než 1800 Kč a normální odpočivné zřízence (podúředníka a sluhy) nižší než 1400 Kč.

2. Vdovám po státních úřednících, soudech a státních učitelích patří zaopatřovací požitky ve výši $\frac{2}{3}$ pense, již požíval manžel anebo na kterou by měl právo, nejméně však 40% a nejvýše 50% pensijního základu. Vdovská pense však nesmí být nižší než 1500 Kč.

Není-li oprávněné vdovy, náleží zaopatřovací požitek ve výši vdovské pense nemajetné družce až do jiného zaopatření, žila-li se zaměstnancem ve společné domácnosti až do jeho smrti nepřetržitě nejméně po dobu 5 let, z nich aspoň po dvě léta za jeho činné služby, a měla-li s ním v této nepřetržité době dítě.

Ostatně platí pro vznik a trvání tohoto práva stejné předpisy jako pro vdovy.

Za okolností hodných zvláštního zřetele může se povolit zaopatřovací požitek zcela nebo z části vdově, se kterou vstoupil zaměstnanec v manželství teprve ve výslužbě anebo v činné službě po 60. roce věku.

3. Ustanovení předchozího bodu čís. 2. platí též pro vdovy (družky) po státních zaměstnancích náležejících do kategorie zřízenců (podúředníků a sluhů) s tou změnou, že vdovská pense nesmí být nižší než 1100 Kč.

4. Manželským neb pozdějším sňatkem legitimovaným nemanželským a adoptovaným dětem po státních zaměstnancích, jakož i schovancům náleží, pokud jsou nezaopatřeni, příspěvek na výchovu ve výši $\frac{1}{5}$ vdovské pense pro každé z nich, a to:

a) pro dcery nejdéle do dokonání 24. roku,

b) pro syny nejdéle do dokonání 21. roku, studují-li však na učilišti s řádným prospěchem, až do dokonání 24. roku.

Předpokladem práv jest dále:

a) u dětí adoptovaných a schovanců, že adopce nebo přijetí stalo se ještě v činné službě zaměstnancově, že zaměstnanec dítě úplně vydržoval až do své smrti, že dítě jest a zůstává nemajetno,

b) u dětí nemanželských, že jsou a zůstávají nemajetny a že buď žily se zaměstnancem až do jeho smrti v jeho domácnosti nebo byly ještě za činné služby zaměstnancovy zplozeny a otcovství bylo soudně zjištěno, nebo mimosoudně uznáno.

Po uvedené době může se příspěvek na výchovu zcela nebo z části povolit všem uvedeným dětem jenom, jsou-li nemajetny a jsou-li nadto pro těžkou tělesnou nebo duševní chorobu úplně neschopny samostatně si opatřit výživu, nebo pokud jde o nemajetné syny studující na vysokých školách, nemohli-li pro účast na světové válce svých studií dokončit a studují-li s dobrým prospěchem, na dobu k ukončení studií nezbytně potřebnou.

Příspěvek na výchovu pro jedno dítě nesmí převyšovati ročně 1200 Kč a souhrn příspěvků na výchovu pro všechny děti nesmí převyšovati vdovskou pensi.

Jsou-li děti v zaopatření vdovy, patří příspěvek na výchovu vdově, jinak zákonným zástupcům dětí, po případě zletilým dětem samotným.

5. Nezaopatřeným dětem úplně osiřelým neb jim na roveň postaveným, patří, případně může se povolit podle pravidel v předchozím bodu čís. 4. a na dobu tamže stanovenou sirotčí pense v celkové částce $\frac{1}{2}$ vdovské pense, které jejich matka vlastní nebo nevlastní požívala, případně na kterou by měla právo, nejvýše však pro jedno dítě 2000 Kč.

Jestliže by však úhrn normálních příspěvků na výchovu, který by byl podle ustanovení bodu čís. 4. náležel matce, převyšoval pense sirotčí, tu budiž tato převyšující částka pokázána jako přídavek k sirotčí pensí podle hlav, a to tím způsobem, že kdykoliv některé dítě pozbude práva k pensí, srazí se obnos příspěvků na výchovu, který na toto dítě připadá, a to potud, až ona přebývající částka zmizí úplně a zbude toliko pense sirotčí úplným obnosem.

Pense sirotčí i s přídavky nesmí býti nikdy větší nežli pense vdovská podle bodu čís. 2. nebo 3.

Na děti jmenované v bodu čís. 4., odstavci druhém, se ustanovení tohoto bodu nevztahuje. Jsou-li tu vedle těchto dětí též děti manželské, mající právo na sirotčí pensí, nesmí příspěvky na výchovu prvních se sirotčí pensí a přídavky druhých přesahovati hranici uvedenou v předěšlém odstavci.

Mají-li neb získají-li děti v bodu čís. 4., odstavci druhém, jmenované ještě jiný nárok na příspěvek na výchovu neb sirotčí pensí z pokladny státní nebo z jiných prostředků veřejných, započte se tento požitek do příspěvku na výchovu, jenž dítěti náleží podle tohoto nařízení.

V případech bodu čís. 2., poslední odstavec, mohou se povolit příspěvky na výchovu a sirotčí pense i dětem.

6. Běžné normální zaopatřovací požitky vdovy a dětí státního zaměstnance, který zemřel ve výslužbě, nesmějí dohromady přesahovati normální výslužné zemřelého, nesmějí však býti nikdy vyměřeny pro vdovy po státních úřednících, soudcích a státních učitelích částkou nižší než 1500 Kč a pro vdovy po zaměstnancích (podúřednících a služích) 1100 Kč. Za normální buď pokládáno ono odpočívání, které by bylo zemřelému náleželo, kdyby se byl ve výslužbě dožil účinností zákona z 3. března 1921, čís. 99 Sb. z. a n.

7. Pozůstalým po státních zaměstnancích uvedených v bodě 1. a zemřelých ve výslužbě náleží bez ohledu na jiné zákonné zaopatřovací požitky úmrtí ve výši tříměsíční částky

skutečně požívaného výslužného. Tím se ruší dosavadní předpisy o výši pohřebného.

8. Nejmenší částky stanovené v §u 71, §u 76 a §u 114 zák. čl. LXV:1912, při jichž dosažení nebo překročení nastává zaopatření sirotků a dle těchto zákonných ustanovení též povinnost zastavit výplatu požitků, nahrazují se od 1. ledna 1921 jednotnou sazbou 4000 Kč jak pro požitky zákonné, tak pro dary a požitky z milosti.

§ 3.

Odpočívání resp. zaopatřovací požitky buďte vyměřeny podle článku I. §§u 1 a 3, článku II. §u 5 zákona ze dne 7. října 1919, čís. 541 Sb. z. a n., beze změny dosavadní procentní sazby na základě aktivních požitků, které podle stupnic tímto zákonem zavedených odpovídají aktivním požitkům, jež byly rozhodny pro výměru dosavadních požitků odpočívání a zaopatřovacích. Při tom buďte diurnisté pokládáni za podúředníky.

Obdobně se rozšiřuje platnost zákona ze dne 19. března 1920, čís. 186 Sb. z. a n., na četnické důstojníky výkonné, mužstvo a kancelářské sluhy u četnictva a pozůstalé po těchto osobách; časovým dělítkem však jest v těchto případech první leden 1920 na místo jinak platného 1. září 1919. Výhody stanovené v §u 2, bod čís. 1. až 7., se však na tyto osoby prozatímne nevztahují.

Ohledně příslušníků bývalé finanční stráže a pozůstalých po nich použito buď podle směrnice stanovených tímto nařízením na místo platových stupnic zavedených zákonem ze dne 7. října 1919, čís. 541 Sb. z. a n., stupnic stanovených v nařízení vlády republiky Československé ze dne 2. března 1920, čís. 131 Sb. z. a n., a jim odpovídající pensijní základny (nařízení z 10. listopadu 1921, čís. 412 Sb. z. a n.).

Ohledně zaměstnanců poštovního a telegrafního ústavu, uvedených v nařízení vlády ze dne 31. května 1920, čís. 372 Sb. z. a n., jímž přiznány byly výhody podle nařízení ze dne 25. srpna 1921, čís. 298 Sb. z. a n., použito buď pensijních základen stanovených v nařízení vlády ze dne 3. listopadu 1921, čís. 398 Sb. z. a n.

Při platech netříděných podle platových stupnic tvoří podklad podle odstavce prvního až třetího tohoto paragrafu ten platový stupeň, do kterého by zaměstnanec podle svého služného náležel, kdyby platy jeho kategorie byly bývaly tříděny dle stupňů podle pravidel

nahrazených shora uvedenými normami. Pokud by služné neodpovídalo žádnému takto stanovenému stupni, vezme se za podklad stupeň nejbližší vyšší, dosahuje-li služné aspoň průměru dvou nejbližších stupňů platových, a nižší, jestliže tohoto průměru nedosahuje.

§ 4.

Zvýšení prováděné tímto nařízením vztahuje se pouze na řádné definitivní odpočivné a zaopatřovací požitky, jichž výplata byla převzata na účet státu československého. Které požitky jest pokládati za řádné, budiž posuzováno podle analogie následovních předpisů:

Za řádné pokládati jest ty trvalé (§ 8, odstavec druhý, zák. čl. LXV:1912) odpočivné požitky, které byly vyměřeny podle ustanovení citovaného zákonného článku, jakož i výslužné, které bylo kompetentním úřadem vyměřeno s připočtením z milosti služebního času, který se normálně nečítá; kromě toho jest za řádné výslužné pokládati též to, které bylo vyměřeno s prominutím nastalého přerušení služby, nebo s připočtením válečných let podle §u 10 zák. čl. LI:1875, pokud se týče §u 6 zák. čl. XIII:1915 a nařízení k tomu se vztahujících.

Řádnými vdovskými požitky rozumí se netoliko trvalé pense vyměřené kompetentními úřady na základě služného zemřelého manžela nebo pevnými obnosy bez ohledu na požitky manželovy, nýbrž i pense, které byly vdovám po státních zaměstnancích vyšších dietních tříd, nárok na pensi majícím, podle ustanovení platných norem od případy k případu královským rozhodnutím přiznány. Řádné jsou též pense z milosti vdov, kterým byla královským rozhodnutím výslovně prominuta podmínka potřebná pro normální povolení vdovské pense.

Za řádné požitky pokládati jest též příspěvky na výchovu vyměřené podle zákonů předpisů, jakož i životní renty již povolené podle §u 76 zák. čl. LXV:1912. Tento paragraf se současně tímto nařízením zrušuje.

Na požitky vyměřené neb zvýšené podle zákonů a nařízení, republikou Československou neuznaných, se výhody tohoto nařízení nevztahují.

§ 5.

Na započitatelné přídavky (§ 23 zák. čl. LXV:1912) se při určení stupně neběře zřetele. Do nové pensijní základny vpočtou se pouze započitatelné osobní a starobní pří-

davky úředníků výši původní, činovní přídavky pak výši nyní započitatelnou. V náhradu za započitatelné starobní a služební přídavky zřízenců (podúředníků a sluhů) a četnického mužstva užíje se ustanovení posledního odstavce §u 2 článku I. zákona ze dne 18. prosince 1919, čís. 25 Sb. z. a n. z r. 1920.

Dary a přídavky z milosti se do požitků podle ustanovení tohoto nařízení vyměřených započtou.

§ 6.

Byly-li požitky v některém z případů uvedených v §u 4 tohoto nařízení přiznány v míře zvýšené podle volného uvážení, přizná poukazující úřad ve shodě s generálním finančním ředitelstvím v Bratislavě, pokud se týče poukazující ministerstvo s ministerstvem financí stejnoměrné zvýšení nově upravovaných odpočivných a zaopatřovacích požitků jen, pokud trvají podmínky, na jichž základě bylo původní zvýšení povoleno. Pravidelné nově upravované vdovské pense, příspěvky na výchovu a již povolené životní renty (§ 76 zák. čl. LXV:1912) nesmějí však býti tímto způsobem zvýšeny více než o 50%. Bylo-li dříve povoleno zvýšení o dvě hodnotní třídy, budiž povoleno zvýšení o 50%, a činilo-li dřívější zvýšení jednu hodnotní třídu, o 30%.

§ 7.

Není-li možno získati pro výměru požitků úplně bezpečných podkladů ani z listin stranami předložených ani z úředních spisů, budiž též požitky vyměřeny podle zjištěných případů obdobných neb blízkých; zejména lze bez dalšího upravití pense minimální podle minimálních sazeb uvedených v §u 2 tohoto nařízení a pense vdov, jakož i příspěvky na výchovu ve výši aneb na základě 45%ní nové pensijní základny.

§ 8.

1. Vedle požitků upravených podle předchozích ustanovení tohoto nařízení vyplácen buď měsíčně splatný drahotní přídavek, jehož sazby uvedeny jsou v §u 2 zákona ze dne 3. března 1921, čís. 99 Sb. z. a n., ve vzorcích I. A až V.

Pro státní úředníky a soudce zařazené do některé hodnotní třídy a státní učitele s výslužným použito buď vzorce I. A, pro vdovy po takovýchto osobách s vdovskou pensí vzorce I. B, pro pensionované zřízence z kategorie podúředníků a sluhů vzorce II. A, pro vdovy po těchto zřízencích vzorce II. B, pro

státní zřízení náležející do kategorie dělnictva a vdovy po nich vzorců II. A a II. B, pro sirotky vzorce IV. a pro poživatele darů z milosti vzorce V.

2. Členové rodiny přijdou pro nárok na drahotní přídavek v úvahu pouze tehdy, jsou-li dány podmínky, jež by pro ně zakládaly nárok na zaopatřovací požitky.

3. Na členy rodiny, u kterých nejsou dány podmínky podle předchozího čísla 2., lze drahotní přídavek zcela nebo z části povolit, jestliže jsou obdobně dány podmínky, za kterých by bylo lze povolit pro ně zaopatřovací požitky.

4. Požadavek vyššího přídavku než I. třídy musí oprávněný ohlásiti a podmínky nároku prokázati; též zánik nároku buď oprávněnou osobou ohlášen.

Svobodní pensisté, kteří žijí ve společné domácnosti s prarodiči, rodiči nebo sourozenci, mohou býti na roveň kladení ženatým bezdětným pensistům, hradí-li následkem právního nebo mravního závazku prokazatelně převážnou částí výživu těchto příbuzných pro jejich nuznost.

5. Částky přijaté bez oprávnění srazí se při nejbližší příští výplatě odpočivného neb zaopatřovacího požitku.

§ 9.

Mimořádné měsíční výpomoci a měsíční nouzové výpomoci, zavedené §§y 7, 8, 10, č. 1 a 10, č. 2 b) vládního nařízení ze dne 25. srpna 1921, čís. 298 Sb. z. a n., buďte poukázány a vypláceny dle stupnice v §u 7 citovaného nařízení uvedené v časovém rozsahu §u 1 zák. ze dne 21. prosince 1921, čís. 495 Sb. z. a n. Nejvyšší hranice stanovená pro nárok na tyto výpomoci se ruší.

Mimořádná výpomoc přiznaná dle ustanovení v předchozím odstavci uvedených pro sirotky bez otce přiznává se spolu s nouzovou výpomocí dle těchž pravidel udělenou i pensistovi pro jeho děti, pokud by pro ně příslušel nárok na příspěvek na výchovu.

§ 10.

Byly-li by pro téhož oprávněného založeny nároky na drahotní přídavky jakéhokoliv druhu z různých důvodů, buď uznán pouze jeden nárok, a to pro různé výši nárok na drahotní přídavky vyšší.

§ 11.

Ohledně státních zaměstnanců neželezničních a pozůstalých po nich, kteří požívají renty z úrazového pojištění (zaopatření), modifikují se ustanovení §u 42, odst. osmého a devátého, zák. čl. LXV: 1912 následovnými předpisy o krácení odpočivných a zaopatřovacích požitků.

Požitky se krátí:

a) pokud jde o zaměstnance sama, o částku, o kterou úrazový důchod s odpočivným požitkem jest vyšší než základ pro výměru odpočivného,

b) pokud jde o pozůstalé, o částku, o kterou jejich úrazový důchod se zaopatřovacími požitky jest vyšší nežli 1½násobek zaopatřovacích požitků.

25% odpočivných a zaopatřovacích požitků zůstává v každém případě nezkráceno.

Je-li zraněný po skončeném léčení úrazu tak bezmocný, že potřebuje cizí péče a ošetřování, odpočivné se vůbec nezkrácuje.

HLAVA II.

Kromě požitků upravených v hlavě I. upravují se dále tyto požitky:

§ 12.

Odpočivné státních úředníků, soudců, státních učitelů, státních zaměstnanců z kategorie zřízenců (podúředníků a sluhů), jakož i zaměstnanců uvedených v §u 3 tohoto nařízení, kteří, nebyvše ustanoveni do služeb republiky československé ve smyslu zákonů ze dne 15. dubna 1920, čís. 269 a 270 Sb. z. a n., byli dnem 31. srpna 1919 a později dáni do výslužby (kromě osob uvedených v § 14 tohoto nařízení), jakož i zaopatřovací požitky pozůstalých po těchto zaměstnancích — jsou-li dány podmínky §u 14 vládního nařízení ze dne 25. srpna 1921, čís. 298 Sb. z. a n. — dále zaopatřovací požitky pozůstalých po zaměstnancích, kteří dle uvedených zákonů nebyli do služeb ustanoveni a zemřeli v činné službě 1. srpna 1919 a později, upraveny buďtež dle zásad obsažených v hlavě I. a III. tohoto nařízení.

§ 13.

Bývalým státním dělníkům, pozůstalým po nich a příjemcům darů z milosti buďte z po-

žitků státem vyplácených upraveny pouze drahotní přídavky a výpomoci podle ustanovení §§ 8, 9 a 10, jakož i příslušných ustanovení hlavy III. tohoto nařízení.

§ 14.

Ustanovení tohoto nařízení nevztahují se na zaměstnance, kteří byli dáni na odpočinek podle §u 6 zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 269 Sb. z. a n., a §§ 5 a 6, odstavec druhý, zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 270 Sb. z. a n., a na pozůstalé po těchto osobách.

HLAVA III.

Všeobecná ustanovení.

§ 15.

Súčtování nařízené §em 12 vládního nařízení z 25. srpna 1921, čís. 298 Sb. z. a n., provedeno buď ohledně všech osob, účastných výhod tohoto nařízení.

Z vládního nařízení ze dne 15. července 1921, čís. 234 Sb. z. a n., použito buď ustanovení §§ 3, 4, 5, 6, 10 a 11 beze změny, a §§ 8 a 9 s tou obměnou, že slova „provedou sama zemská finanční ředitelství“ v §u 8 nahradí se slovy „provede samo generální finanční ředitelství v Bratislavě“ a slova „systému rakouského“ v §u 9 nahradí se slovy „systému uherského“.

Generálnímu finančnímu ředitelství v Bratislavě a zemskému úřadu pro péči o válečné poškozence se ukládá, aby si navzájem sdělovaly okolnosti potřebné k provedení odstavce prvního §u 4 zákona ze dne 25. ledna 1922, čís. 39 Sb. z. a n., o požitcích válečných poškozenců.

§ 16.

Požitky zvýšené podle ustanovení tohoto nařízení mohou býti přiznány jen v dohodě poukazujícího úřadu s generálním finančním ředitelstvím v Bratislavě, pokud se týče poukazujícího ministerstva s ministerstvem financí.

§ 17.

Dosavadní předpisy odporující zákonům prováděným v tomto nařízení se ruší.

§ 18.

Ustanovení, která platí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku o povoleních udělovaných osobám, jimž se vyplácí odpočivné a zaopatřovací požitky, k cestám do ciziny nebo k pobytu tamže, rozšiřují se i na Slovensko.

Ztrácí tudíž vůbec nárok na odpočivný a zaopatřovací požitek, kdo bez dovolení odcestuje do ciziny, aneb překročí dobu, na kterou mu bylo uděleno povolení k cestě do ciziny nebo k pobytu tam.

Povolení k pobytu v cizině po dobu nepřesahující dvanáct měsíců může udělit generální finanční ředitelství v Bratislavě na řádně odůvodněnou žádost, a jde-li o poživatele náležející do resortu ministerstva vnitřa, župan v dohodě s generálním finančním ředitelstvím v Bratislavě.

Přesahuje-li doba, na kterou bylo uděleno shora zmíněné povolení, dvanáct měsíců nebo má-li se povolit výplata požitků i po dobu jakkoli dlouhé dovolené, rozhoduje o žádosti příslušné ministerstvo v dohodě s ministerstvem financí a zahraničních věcí.

§ 19.

Nařízení toto, kteréž nabývá platnosti dnem vyhlášení, provedou všichni ministři kromě ministra železnic. Co do úpravy odpočivných a zaopatřovacích požitků bývalých zaměstnanců král. uherských státních drah platí zvláštní opatření ministerstva železnic.

Provedením tohoto nařízení nesmí býti nikdo zkrácen na svých dosavadních celkových požitcích.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Dolanský v. r. L. Novák v. r.

A. Novák v. r. Černý v. r.

Habrman v. r.

Srba v. r.,

těž za ministra Dra Dérera.

Staněk v. r.,

těž za ministra Udržala.

Tučný v. r.,

těž za ministra Dra Vrbenského.

Dr. Šrobár v. r.,

těž za ministra Dra Mičuru.